

...MĂRĂDÎA UATUL
...MĂRĂDÎA IA UN AZNUJ

Istorică în judecătorește
Iohann Dominik Hermann

...MĂRĂDÎA UATUL
...MĂRĂDÎA IA UN AZNUJ

ISBN 978-606-053-004-6

Pr. Constantin Necula

Serbin la Carte

31 Iulie

Întru Adormire lumea nu a

ÎNTRU ADORMIRE LUMEA NU AI PĂRĂSIT...

Meditații în Postul
Adormirii Maicii Domnului

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului
și Mitropolitul Ardealului

Agnos

Sibiu - 2019

**Descrierea CIP
a Bibliotecii Naționale a României**

Necula, Constantin

Întru adormire lumea nu ai părăsit...: meditații în Postul Adormirii Maicilor Domnului / pr. Constantin Necula; apare cu binecuvântarea IPS dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului. - Sibiu: Agnos, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-606-053-004-6

2

Editura *Agnos* – Sibiu

tel.: 0745/679038; 0766/530777
e-mail: editura_agnos@yahoo.com

Cuprins

Semn la Carte	7
31 Iulie: <i>Întru Adormire lumea nu ai părăsit...</i>	15
1 August: <i>Crucea a întors din iad neamul omenesc...</i>	19
2 August: <i>Ca niște trepte și scări la cereasca suire...</i>	30
3 August: <i>Arătându-vă stele în tăria pustniciei...</i>	39
4 August: <i>Taina tainelor se pune înaintea sfintilor...</i>	47
5 August: <i>Veniți să ne suim împreună cu Iisus și întru lumină să vedem Lumina</i>	54
6 August: <i>Mai înainte de Crucea Ta, Doamne, muntele s-a asemănat cerului...</i>	64

7 August:	
<i>Raza cea întreit strălucitoare a dumnezeieștii slavei Tale, Mântuitorule...</i>	73
8 August:	
<i>Necuprinderea revărsării Tale de Lumină</i>	80
9 August:	
<i>Plinirea Cetei de Apostoli</i>	88
10 August:	
<i>Sfântul Lavrentie. Nimeni nu mă va despărți pe mine de dragostea lui Hristos</i>	98
11 August:	
<i>Podoabele Ierarhiei. Modelul Sfântului Nifon</i>	109
12 August:	
<i>Cântarea Sfântului Maxim Mărturisitorul</i>	119
13 August:	
<i>Odovania Praznicului Schim- bării la Față a Domnului nostru Iisus Hristos</i>	127
14 August:	
<i>O, minune nouă!</i>	137
15 August:	
<i>Voi însă bucurați-vă, copii...</i>	149

Semn la Carte

Paginile pe care le veți căsi, sper eu din toată inima, sunt un dar de liniște. Parte a dorinței mele de a mă bucura de liniștea Bisericii într-o vreme extrem de tulbure. Am înțeles, de ceva ani, că atunci când rana lumii se adâncește în sufletul tău ca preot, ca om, devine urgență liniștea. Cum nu putem construi ziduri și nu putem trăi între ele la nesfârșit, am ales singura zidire ce-mi stă la îndemâna: scrisul. Mi-am amintit de minunatele seri de Ajun de Adormirea Maicii Domnului și de cântarea Prohodului. Mai întâi pe o coastă răsărită în lumina lunii, după zile în care caișii și piersicii din poala Pietrosului mi-au vrăjit vacanța copilăriei într-un sat minunat, Șarânga, undeva în Buzău. Acolo, împreună cu tata, în vacanță fiind la soțul sorei tatei, am descoperit Prohodul Maicii Domnului. Printre coșuri cu prune de vară și struguri

31 IULIE

Întru Adormire lumea nu ai părăsit...

e mâine începe Postul Adormirii Maicii Domnului. Post de curtoazie către Împărăteasa Cerului?

Poate. Dar sigur cel mai corect mod în care creștinismul poate marca pocăința. Postirea. Poate că astăzi, când și moartea copiilor nevinovați o consumăm cu ardoare de hienă, a posti nu mai poate fi un verb conjugat la prezent. Decât de către aceia care pricep relația dintre prezent și nemurire. Care refuză să facă din mall și reclamă Biserică și Evanghelie. Sunt sigur că nu este întâmplător modul în care suntem provocăți ca națiune în preajma marilor încordări de asceză. Lecția postirii e grea. E dureroasă, pentru că poartă cu sine descoperirea propriei limite. Haotică adeseori. Un soi de exhibiționism nutrițional sincretic și sintetic a înlo-

cuit toată zdroaba de duh a postirii de odinioară. Orice propunem de postit naște un produs și un raft de consumat. Or, postirea este arcul de tensiune duhovnicească în care sufletul nostru se poartă spre sufletul sărbătorii în care Dumnezeu Se preamărește dinaintea ochilor noștri. Muritorul din noi Se face nemuritor. Cât suntem de departe de toată această teologie e ușor de văzut. Cu o oarecare greutate de asumare, postul a devenit un soi de exercițiu de voință în oficiul serviciilor noastre. Subiect de bârfă. Și de oftat de neputință dinaintea produselor care ne fac cu ochiul papilelor gustative. Devenite cum altfel decât vinovatele principale ale nepostirii. Săracii de noi! Se rupe țara în grefe de incompetență și ni se scufundă sufletele în gudronul tristeții rănite de neputință și noi o ținem una și bună că postul e o chestiune de alimentație. Nu. Acolo e schița de bumerang legată de trupul nostru. Dar frecvența sa înaltă e legată de rugăciune, de forța de a purta în Liturghie neputințele noastre. Postirea e un exercițiu pentru întâmpinarea

Duminicii. A liniștii odihnite în care avem nevoie să ne gândim limpede restartarea sistemelor umane care ne-au trădat. Graba în care ne-am reformat și reformulat reformele în ultimii 30 de ani asta ne dovedește. Am făcut totul uitând de Dumnezeu. De o Autoritate înaintea căreia chiar suntem egali. Imună la șmechereala noastră. La modul nostru de cârpeală insalubră într-ale eticii noastre sociale. Pentru cei care au corodat încrederea în Dumnezeu a generațiilor ultime – inclusiv slujbași ai lui Dumnezeu – poate că e momentul să se uite în oglindă. E greu fără vocații arcuite în volta moralei. E greu tare. Că nu se naște din lege virtutea, ci virtutea rodește în lege. Nu dicteurile pe fișe de post ori protocoale nasc profesioniștii, ci curajul lor de a sfida moartea. Capacitatea de a discerne în momente cheie care anume este prioritatea legată de viață, iar nu de menținerea în posturi ori funcții plătite din greul zilei altora. Ori, vai, cu prețul vieții lor nevinovate. Despre curaj e postul. Despre discernământ. Iar acesta, al *Adormirii Maicii Domnului*, despre

feminitate. Nu ca filozofie politică ori algoritm sociologic în ocuparea funcțiilor politice ori executive. Despre feminitatea vulnerabilă la mojicia lumii. Vindecată prin forța acestei fragilități. Care refuză râneala procentelor pe hârtia de turnesol a politicului. Despre feminitatea expusă prin naștere la misterul vieții și al morții deopotrivă. Poate că în perioada acestui post, atât de zdrobitor prefațat de drama unor copile, ne vom uita cu ochi atenți la propriii copii și la propria noastră maternitate și paternitate. Și nu vom mai admite comodității sistemicе să ucidă și să prăduiască bucuria vieților noastre. Știm că, prin Adormirea sa, Maica Domnului nu ne-a părăsit. E vreme de rugăciune și trezvie! Postirea înseamnă să fim vii! Să punem dinaintea lui Dumnezeu clipele grele și ucigătoare de lungi ale verii acesteia. În care zâmbetul vacanței ni s-a sters de pe fețe și din suflet. Și să luptăm cu iubire pentru ca să mai avem la ce nădăjdui.

Crucea a întors din iad neamul omenesc...

entră și ne pregăti posibilității, Părinții Bisericii au rânduit că în prima zi de urcuș duhovnicesc din Postul *Adormirii Maicii Domnului* să prăznuim Închinarea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci și pe Sfinții șapte Mucenici Macabei (cu mama lor Solomon și dascălul lor Eleazar). Sensul adânc al acestei rânduieli vă propun să-l descifrăm împreună. Ca un exercițiu de lectură a textului Mineiului, carte ce se citește la strană, care păstrează tezaurul de metafore prin care se tâlcuiește inimii noastre realitatea liturgică a Bisericii Ortodoxe. Sunt trei texte de Evanghelie care fundamentalizează ziua: Evanghelia de *Sfântire a Apei* (Ioan 5, 1-4), Evanghelia *Mucenilor* (Matei 10, 16-22) și Evanghelia *Crucii* (Ioan 19, 6-11,

13-20, 25-28, 30-35). Simpla înșirare a cuvintelor cheie ale Evangeliilor (Apă-Mucenici-Cruce) ne duce cu gândul la întreaga purtare de grija a lui Dumnezeu pentru poporul Său cel binecredincios. Prin pomenirea apei sfintite reamintim Botezul, dar și întreaga sfântire a creației; prin mucenie facem amintire de Nuntă ori Preoție, dar amintim și de Taina Slujirii aproapelui; iar prin Cruce reamintim sufletului nostru întreaga lucrare de economie prin care Domnul Hristos a dus sufletul omenesc de la moarte la viață veșnică. Postim astfel cu mintea lipită de Taine și Cruce. După cum ne spune și stihira podobică a Crucii din slujba Vecerniei: „*Noi, oamenii, care umblăm ca pe mare prin valurile vieții și suntem înviorați de furtuna patimilor, cu credință să alergăm la Cinstita Cruce ca la o corabie de mântuire; și ea va alina valurile și vânturile și va potoli patimile. De aceea să alergăm cu bucurie la Iimanul mântuirii cel fără de valuri*”². și îndemnul doxo-

² Mineiul pe August, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003, p. 8-9.

logic continuă cu această descriere a Crucii: „*Mai mult decât soarele a strălucit Preacinstita Cruce, revărsând minunile ca pe niște raze și tămăduirile ca pe niște fulgere. Să ne apropiem oamenii, cei ce suntem ținuți totdeauna în întunericul cel cumplit, și să primim darul tămăduirilor, cel dătător de lumină; pe Dumnezeu, Cel ce a fost pironit cu trupul pe Cruce, slăvindu-L*”³. Nu întâmplător sunt așezate aceste cuvinte la deschiderea postirii celei duhovnicești legate de Maica Domnului. Biserica ne spune astfel că fără Maica Domnului și Rodul feciorelnicei sale nașteri, Domnul Iisus Hristos, Crucea ar fi rămas în anonimatul cruzimii epocii. La îndemnna tiranilor și ucigașilor de oameni. Crucea se vădește sufletelor noastre rodul Evei celei noi, cea ale cărei cuvinte textul liturgic le păstrează prin această tânguire: „*Când Te-am născut, Fiule, în chip de negrăit, de dureri am scăpat; dar acum toată mă umplu de dureri, căci Te văd spânzurând pe lemn ca un făcător de rele, pe Tine, Cel ce ai spânzurat*

³ Idem, p. 9.

pământul fără susținere...”⁴. Creatura își răstignește Creatorul. Dinaintea unei astfel de dureri, Maica lui Dumnezeu nu poate rămâne fără de glas până când nu dă glas sfâșierii ce-i străbate inima. Maica Domnului înțelege deplin – cum avea să sublinieze Manuel Paleologul, Împăratul Bizanțului (1391–1425) – că nu-i altă cale de a ajunge la Hristos decât prin Crucea Lui⁵. După cum arătase Sfântul Apostol Pavel în cuvântul adresat Filipenilor: „*Sunt strâns din două părți: doresc să mă despart de*

⁴ Idem, p. 12.

⁵ Manuel Paleologul, *Omilia la Adormirea Maicii Domnului*, 10. Ucenic al celebrului retor Demetrius Cidoniu, aflat în dialog cu marii intelectuali ai timpului, Împăratul bizantin avea să deschidă prin cele 26 de *Dialoguri cu un turc* capitolele polemicii bizantine cu islamul. Și acolo insistă asupra prezenței Maicii Domnului în iconomia prezenței lui Dumnezeu în lume ca un capitol fundamental măntuirii. Tot el este autorul unui *Tratat asupra celor Șapte Sinoade Ecumenice*, omilii și rugăciuni, canoane și o serie de epistole de mare valoare duhovnicească. Fragmente din opera lui și datele despre viața și opera sa, în vol. *Maria. Testi teologici e spirituali dal I al XX secolo*, Mondadori, 2000, p. 395–402.

trup și să fiu împreună cu Hristos și aceasta este cu mult mai bine...” (Filipeni 3, 23). Taina aceasta a Crucii în viața Maicii Domnului o vom adânci împreună în zilele acestea. Dar Crucea e un simbol mai înalt. Pe acesta îl identifică Zenon din Verona (episcop de Verona cca. 380) atunci când arată că prin Fecioria Maicii Domnului se vindecă greșeala Evei, cea care s-a atins, în ciuda poruncii care-i cerea explicit altfel, de pomul cunoașterii. Fecioara Maria vindecă, prin nașterea Domnului, neascutarea, iar prin lemnul Crucii se vindecă lemnul căderii aduse de neascutare. El vede restaurarea așezării în viața veșnică prin apă și sângele izvorât din coasta Mântuitorului răstignit pe Cruce. Botezul și Mucenicia. Iar în Cruce vede închipuită Biserica, cea care ne stă acum la îndemâna celor care ne tragem din Adam. Prin Botez și Mucenie⁶. Relația aceasta dintre Cruce și Biserică trece prin

⁶ Zenon din Verona, *Discursuri*, 1,3,10. Opera lui Zenon cuprinde 90 de astfel de texte-omilii, în care dezvoltă diverse teme de teologie morală cu ajutorul tâlcuirii sărbătorilor textelor Evangeliilor de peste an. Textele sale și scurte referințe biografice,